

Diari de la neu, 25/08/22

Excursió per la Vall de la Llosa

De Cal Jan de La Llosa a l'estany de l'Illa

Excursió per la Vall de la Llosa. Monòlit i estany de l'Illa *Autor/a: Particular*

Excursió amb inici a Cal Jan de la Llosa (a 3 km de Viliella per pista forestal). Comencem la ruta seguint el riu la Llosa pel GR 107 fins a la cabana dels Esparvers, i tot seguit el GR11 fins a l'estany de l'Illa. Aquesta vall d'origen glacial és fronterera amb Andorra i França i, per aquest motiu, fins fa relativament pocs anys ha estat un paratge freqüentat per contrabandistes. Itinerari d'anada i tornada pel mateix recorregut.

Riu de Vallcivera (Foto: Diaridelaneu).

Iniciem l'excursió d'anada i tornada pel mateix itinerari des del pàrquing de Cal Jan de la Llosa (1.605 m), masia a la qual arribem per una pista forestal de 3 km que es comença al veïnat de Viliella. Per estacionar el vehicle en aquesta masia cal abonar 3€ en concepte d'aparcament.

Comencem la caminada per la vall de la Llosa en direcció nord, seguint el sender GR107 que remunta més o menys en paral·lel les aigües del riu del mateix nom. Les marques del GR 107 són les que corresponen al Camí dels Bons Homes. En aquest primer tram ho fem a l'ombra d'un altiu bosc de pi negre fins a arribar al Pla Xuixirà (2.010 m). Fins aquí haurem trobat entre dues o tres tanques que caldrà deixar tal com les hem trobat.

Xuixirà és una gran clariana planera de verd intens, on trobareu unes taules de pedra, un oratori i les restes d'un antic refugi. Un bon paratge per a fer una primera parada per al descans o l'avituallament.

El sender continua en direcció nord fins a la cabana d'Esparvers, una mena de cruïlla geogràfica amb la vall dels rius de Vallcivera i d'Engaït, i a l'hora punt en el qual localitzarem el sender GR11, el qual haurem de seguir per arribar al nostre objectiu.

A primer terme torrent de Montmelús i al fons el Tossal de la Muga (Foto: Diaridelaneu).

La ruta ara ens redirigeix cap a ponent, seguint les marques del sender esmentat i en paral·lel al riu del mateix nom: Vallcivera. Travessem un frondós bosc de pi negre, però potser no tan altiu com el que hem trobat al primer tram de la ruta.

El sender alterna bosc amb trams amb clarianes, com ara les de la pleta d'Espanya i la clariana de Les Tortes i el pla de Vallcivera. Aquesta vall és poc concorreguda. Aquí només hi ha silenci o, parant bé l'orella, potser la remor d'alguna esquella llunyana d'alguna vaca o de les aigües del riu.

Finalment, arribarem a les portes del pla de la Coma de Vallcivera, coronada pels contraforts de la Tossa Plana de Lles (2 898 m) i el Pic de la Muga (2 860 m), un dels grans circs que coronen l'ampli amfiteatre glacial de la Vall de la Llosa. Des d'aquí ja només ens queda fer un darrer esforç fins al coll de l'Illa (2.555 m).

Un cop a la collada, una suau caminada en descens ens apropa fins a l'estany de l'Illa (2.520 m), objectiu de la nostra excursió. Un petit monòlit, des del qual ja podem observar l'estany completament i la seva illeta identificativa, ens permet conèixer la història del paratge i la utilitat de la presa com a reserva d'aigua per a la producció d'energia hidroelèctrica. Des de la presa es pot veure el refugi de l'estany de l'Illa.

La tornada serà refer el camí que hem fet fins a aquest punt.

L'excursió és tècnicament fàcil però físicament exigent, i segons l'app Skitude la ruta suma 11,3 km de pujada i uns altres 11,3 de baixada. Total: 22,6 km. En el nostre cas hi vam invertir prop de 9 hores comptant parades freqüents per a fotografies i per a menjar i beure alguna cosa. El nostre track a Skitude en aquest enllaç.

Vall d'origen glacial

La Llosa és una vall d'origen glacial i en el seu capdamunt s'hi troben diversos estanyos, d'entre els quals en destaquen els de la Muga i Montmelús com els més populars. És una vall agresta d'alta muntanya on hi destaquen imponents afloraments i roques de granit, especialment visible a les capçalera de la Vallcivera.

En el llibre **La Cerdanya** (editat 1926) del geògraf **Pau Vila** explica que el relleu de la vall venia modelat per l'acció dels gels quaternaris. I en el llibre **Los Pirineos, el medio y el hombre** de l'autor **Lluís Solé Sabarís**, publicat l'any 1951, també ens parla de l'origen glacial d'aquesta vall i detalla que les glaceres que naixien entorn de la Tosa Plana de Lles tenien entre 6 i 12 km de longitud i que davallaven fins als 1400 i 1625 m.

L'estany de l'Illa, amb el nivell baix a l'estiu de 2022.

Convé saber

L'estany de l'illa està situat dins Andorra, formant part de la Vall de Madriu-Pedrafita-Claror (Patrimoni de la Humanitat per la UNESCO en la categoria de paisatge cultural).

La Vall de la Llosa és un Espai Natural Protegit (PEIN Tossa Plana de Lles-Puigpedrós) i forma part de la Xarxa Natura 2000 i de Zones Especials de Conservació (ZEC).

A prop de la Masia de Cal Jan, ben visible des del mateix camí, hi trobem algunes construccions històriques, com ara les ruïnes del castell de la Llosa.

La nostra opinió sobre aquesta excursió

El millor...

- Vall en general poc concorreguda si es compara amb altres paratges de la Cerdanya.
- Paisatge salvatge i poc humanitzat.

No ens agrada tant:

- Accés fins a Cal Jan per pista forestal en no massa bon estat.

Excursió per la Vall de la Llosa. Gaudint dels paisatges de Vallcivera

Els nostres consells, recordatoris i recomanacions per a aquesta excursió:

- No oblideu portar crema solar protectora, gorra i bastons telescòpics que us ajudaran a remuntar pel pendent del sender.
- Recordar-vos que l'accés a qualsevol cim s'ha de fer en silenci, sense sortir del sender i sense deixar cap mena de residu, i evitar així alterar l'hàbitat natural de la zona que es visita
- Eviteu l'excursió en caps de setmana d'alta afluència i així encara la gaudireu més.
- No es poden arrencar o tallar flors ni cap altra espècie vegetal.
- Els gossos han d'estar controlats en tot moment, i per això es recomana portar-los subjectats, ja que poden provocar molèsties a la fauna salvatge i als ramats de vaques.
- I com sempre, porteu el mòbil carregat, aigua, alguna cosa de menjar i una assegurança per a activitats a la muntanya.
- Equipar-se amb roba, calçat i complements habituals per a la pràctica del senderisme en alta muntanya i el material propi que es correspon per a qualsevol sortida a l'alta muntanya d'acord amb les condicions i previsions meteorològiques.